

A l'Església catalana li urgeix la creació d'una Conferència episcopal pròpia

Religió no rima amb política

Es comenta en cercles de l'Església catalana la tranquil·litat expectant que ha regnat en els mesos transcorreguts des que monsenyor Ricard-Maria Carles succeís el Cardenal-arquebisbe Narcís Jubany. Però alguns indicis ja fan presagiar que s'ha acabat la tranquil·litat.

Entre l'Església espanyola, que disposa de personalitat jurídica a través de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE,) i l'Església catalana, hi ha un abisme cada vegada més profund. Aquesta afirmació no ha de sorprendre a ningú perquè, sense necessitat d'haver de remontar-nos al franquisme, en què el distanciament entre les esglésies catalana i l'espanyola es materialitzava en termes de clandestinitat o d'oficialitat respectivament, durant el postfranquisme -etapa democràtica inclosa- els desacords entre totes dues s'han reiterat amb una elevada freqüència, per bé que dins el context de subtilesa i secretisme característic de l'estament eclesial.

Les manifestacions més explícites d'aquest desacord van ser amb motiu, per una banda, de la publicació, l'any 1986, de la pastoral *Arrels Cristianes de Catalunya* i, per l'altra, de l'elecció, l'any 1990, de l'arquebisbe de Barcelona, successor del cardenal-arquebisbe Narcís Jubany.

En el cas d'*Arrels Cristianes de Catalunya*, un text que expressava inequívocament la identitat nacional de l'Església catalana i consensuat unànimement pels bisbes de les set diòcesis de la província Tarraconense més l'arquebisbe de Barcelona, segons paraules recents d'un alt comissionat de la Conferència Episcopal Espanyola, es tracta d'un document que ni en el seu moment, ni tampoc avui, podria ser aprovat pel plenari de la CEE, encara molt reticent al reconeixement de la pluralitat nacional de l'estat espanyol. No cal pensar que *Arrels Cristianes de Catalunya* constituís un al·legat radical de nacionalisme. Una bona mostra de què no ho era ve donada pel fet que es van alleugerir alguns fragments, per exemple, el que feia figurar el nom d'Ausias Marc en el paràgraf que deia: "Els bisbes volem contribuir a l'esforç general de la societat, per

Ricard-Maria Carles.

tal que la llengua de Ramon Llull i de Jacint Verdaguer assolixi la plena recuperació". El valencià Ricard-Maria Carles, llavors bisbe de Tortosa i en l'actualitat arquebisbe de Barcelona, va oposar-s'hi amb l'argument que molts catòlics valencians no entendrien aquest nivell d'unitat lingüística.

Quan la successió del cardenal-arquebisbe de Barcelona, Narcís Jubany, van ser les bases mateixes de l'Església catalana les que van posar-se en guàrdia davant

la possibilitat que la Conferència Episcopal Espanyola, bé via Miquel Roca Cabanellas (arquebisbe de València)- Agostino Casaroli (secretari d'Estat del Vaticà), bé via Àngel Suquía (president de la CEE) - Mario Tagliaferri (nunci papal), influïssin el Papa per tal que fos proclamat a Barcelona un bisbe anti-català. El precedent del pas de Joan Pau II per Catalunya de la mà de l'alta jerarquia eclesial espanyola, en què el Papa va demostrar no haver estat gaire informat del fet nacional català

fins a l'extrem de no incloure en cap moment del calendari l'ús de la llengua pròpia del país, va provocar desconfiança respecte a la idea i als interessos que la Conferència Episcopal Espanyola té pensats per Catalunya.

Un cop resolt amb un cert consens el tema puntual de l'elecció de l'arquebisbe de Barcelona, l'Església catalana va entrar en una fase de reflexió encaminada a articular d'una manera definitiva la configuració legal d'una Conferència Episcopal Catalana. Fonts properes a aquesta iniciativa han explicat que es treballa en paral·lel sobre

l'enorme complexitat de la connurbació metropolitana de Barcelona. Un exemple d'això ho són les més de mil peticions d'entrevista que té en llista d'espera.

D'altra banda, la Conferència Episcopal Espanyola ha entrat en una dinàmica de participació en la vida política espanyola mitjançant la crítica oberta a determinats aspectes de l'acció de Govern del PSOE. Aquests posicionaments, tant si s'han centrat en temes concrets, com en els casos de la Llei d'Educació i de la campanya pel foment de l'ús de preservatiu, o si han fet referència a aspectes més

és difícilment assumible des dels Països Catalans. Tant és així que no fa ni dos mesos, el primer secretari del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE) havia fet una crida als cristians que viuen a Catalunya per iniciar un acostament amb el socialisme.

La represa de la bel·ligerància política de l'Església espanyola, ha provocat que sectors de l'Església catalana coincideixin en la necessitat d'accelerar el procés de legalització d'una Conferència Episcopal Catalana, que garanteixi la sobirania dels acords dels bisbes catalans en els temes que afectin al conjunt de les seves diòcesis, així com aquells en els que, dins d'un àmbit estatal, es faci necessari de precisar la seva especificitat.

No es tracta de buscar una fórmula d'independència respecte a la Conferència Episcopal Espanyola, sinó més aviat una fórmula que guardi un cert paral·lelisme amb l'organització política de l'estat de les autonomies, en què hi ha uns Parlaments autònoms i unes Corts Generals, amb unes atribucions respectives. Un bisbe d'una diòcesi catalana va declarar fa pocs dies a EL TEMPS que les coses de l'Església s'adaptin a les coses de la Política, i no al revés, de manera que mentre els polítics catalans puguin alternar la seva activitat política autònoma amb les anades a Madrid a buscar els diners que són distribuïts pels que fan la política central, per la mateixa causa seria ingenu que l'Església Catalana pogués prescindir de la Conferència Episcopal Espanyola. El mateix interlocutor, en canvi, no negava que, sense que per dret canònic pugui ser anomenada així, funciona una Conferència Episcopal Catalana, que es reuneix amb doble freqüència que la Conferència Episcopal Espanyola i que si els seus acords, que es prenen per consens, no tenen sempre una repercussió tan alta com els que pren la Conferència Episcopal Espanyola és, en moltes ocasions, simplement per requeriment dels interessos editorials dels grans mitjans de comunicació.

El panorama actual, no obstant tot l'exposat, podria evolucionar immediatament si es pren com a indicatiu el següent paràgraf signat Joan E. Jarque, director de la revista CATALUNYA CRISTIANA: "...diversos articulistes, tot comentant el recent document de la Conferència episcopal espanyola, sense haver-nos posat abans d'acord, anàvem a parar a la mateixa conclusió: la urgència de tenir una Conferència episcopal catalana".

Eduard Company i Josep-M. Pasqual

D. UMBERT

el projecte d'unir les vuit diòcesis catalanes amb les tres balears, i de desmembrar l'arxidiòcesi de Barcelona en diverses diòcesis.

El període de reflexió citat en el paràgraf anterior, però, no ha arribat a durar ni sis mesos. D'una banda, a hores d'ara, i sense que aquesta dada hagi estat reconeguda oficialment per l'Oficina de l'Arxidiòcesi, l'arquebisbe Ricard-Maria Carles, un home que provenia d'una diòcesi amb un alt ingredient rural, es troba desbordat per

generals, com la crítica a una societat espanyola degradada quant als valors morals i dominada pel culte al diner, en darrer terme i gràcies a la intervenció maniqueïsta del vice-president del govern espanyol, Alfonso Guerra, que amb la seva habilitat dialèctica característica els ha presentat com atacs a la política progressista socialista, ha servit bàsicament per identificar l'Església espanyola amb el Partit Popular. Aquest esquema d'interrelació tan simple entre Església i Política